

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

stol. se charakterem (hruškovitý profil) blížila obilnici, což je pro tak pozdní období dosti překvapující. Patrně druhotně posloužila jako odpadní jáma.

Není jasné, jakou funkci měl obrovský komplex jam, označený jako soujámí 06, ve čtvercích E1-E3, F1-F3 na parcele 569. Porušoval starší vrstvy a objekty z 13. stol. (profil P38, P19). Zdá se, že původně šlo snad o hliník, tj. jámy k získávání kvalitní cihlářské hlíny. Do některých pak byly zapuštěny fekální jímky (zvl. vydřevená jáma 566). Celý komplex zanikl ještě ve 14. stol. a teprve v baroku byl převrstven známým domem č.8. Není zřejmé, k jakému domu zmíněné soujámí patřilo. Je možné, že nikoliv k domu č. 10, nýbrž již k zástavbě židovské čtvrti, která se kolem Františkánské a dolní části Masarykovy ulice nacházela v 2.pol. 13.- pol. 15. stol.

Rudolf Procházka, Archaia Praha

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Josefská Str., Františkánská Str. Spätbronzezeit, Hochmittelalter, Neuzeit. Siedlung, Stadt. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Dominikánské náměstí 1, parc. č. 503. Středověk (13. stol.). Sidliště. Záchraný výzkum.

V říjnu a listopadu 1996 byla v souvislosti s projektem sanace brněnského podzemí provedena Ústavem archeologické památkové péče dokumentace několika sond, přesněji průřazů, umístěných v úrovni sklepních prostor areálu bývalého dominikánského kláštera. Výzkum se omezil na sledování a dokumentaci narušených terénních situací pravděpodobně ze 2. třetiny 13. stol.. Jednalo se o pozůstatek pece (k.501) a zahlobeného hospodářského objektu (k. 500) - snad lochu? Oba tyto objekty, které pokračovaly dále mimo odkrytý prostor, byly již ve středověku porušeny gotickými základy kláštera.

Marek Peška, Archaia Praha

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Dominikánské Platz. Mittelalter (13. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Dominikánské nám., parc. č. 509. Středověk - novověk (13.-17.stol.). Pohřebiště. Záchraný výzkum.

V listopadu a prosinci 1996 byl v souvislosti s projektem sanace sklepů (parc. č. 505, 506, 507, 508) v barokní terase u kostela sv. Michala proveden Ústavem archeologické památkové péče záchraný výzkum. Koncem roku 1996 byl výzkum prakticky hotov, v následujícím roce pokračoval pouze menším dohledem. Těžiště výzkumu spočívalo v částečném plošném odkryvu asi 35 m² terénu. Ve skutečnosti se vlastně jednalo o tři sondy, o šířce přibližně 1 m. Celkově bylo vyzvednuto 55 lidských kosterních pozůstatků. Kromě těchto antropologických nálezů byly významnějším objevem základy větší gotické stavby (k. 500, 501, 502, 900); postavené patrně ještě ve 13. stol. na místě již existujícího pohřebiště. Interpretace zdíva je prozatím, bez dalšího terénního výzkumu velice hypotetická, ale zdá se, že by se mohlo jednat o základy vnější zdi a opěrného pilíře severní lodi klášterní baziliky sv. Michala, která byla zbourána (nebo se zhroutila ?) někdy v období pozdního středověku. Zánik stavby je datován dvěma mincemi v zásypech mladších hrobů narušujících pozůstatky někdejšího zdíva. Pro mizivé množství dalšího datačního materiálu je relativní chronologie

pohřebiště vytvořena pouze na základě vzájemné stratigrafie jednotlivých hrobů a zmíněných gotických základů. Z hlediska časové chronologie můžeme říct, že pohřebiště při sv. Michalovi bylo využíváno asi od 1.pol.13. do 1. pol. 17. stol.. Ve 2. pol. 17. stol. byl postaven nový barokní kostel s terasou a na tomto místě se již dále nepohřbívalo.

Marek Peška, Archaia Praha

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Dominikánské Platz. Mittelalter, Neuzeit (13.-17. Jh.). Gräberfeld. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Koblišná 4, parc. č. 143. Středověk - novověk (13.-18.stol.). Sídliště. Záchraný výzkum.

V říjnu 1996 byla v souvislosti s projektem sanace brněnského podzemí provedena Ústavem archeologické památkové péče dokumentace dvou větších průrazů (dlouhých až 20 m), umístěných v úrovni suterénních prostor domu na Koblišné č.p. 2. Vzhledem k obtížným pracovním podmínkám (sondy byly raženy a následně bedněny dřevěnými deskami) se výzkum omezil pouze na dokumentaci narušených situací. Zdokumentovány byly 3 profily, které zachytily souvrství a objekty v rozmezí 1. pol. 13. až 18. století. Zmíním se zde pouze o jednom z objektů, který interpretuji jako pozůstatek pravoúhlé zahloubené hospodářské, nebo obytné stavby (k. 500). Zahloubená část objektu byla vyplněna asi 0,4 m mocnou mazanícovou destrukcí se souborem keramiky datované do 1. pol. 13. stol. (keramický horizont II). Za informaci stojí i to, že geologické podloží v těchto místech netvořily v Brně tak obvyklé sprašové hlíny, ale šedočerné jílovité náplavové (?) hlíny, vytvořené patrně akumulací činností někdejšího potoka.

Marek Peška, Archaia Praha

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Koblišná Str. Mittelalter, Neuzeit (13.-18. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Ulice Jánská, Koblišná, Pohořelec, Sukova, Vachova, Rooseveltova č.p. 5, parc. č. 89, 90, 132, 133, 136, 141/1, 141/2, 141/3, 142. Středověk - novověk (13.-18.stol.). Sídliště. Záchraný výzkum.

V říjnu a listopadu 1996 byla v souvislosti s projektem sanace brněnského podzemí provedena Ústavem archeologické památkové péče dokumentace 22 sond umístěných v prostoru výše uvedených ulic. Výzkum se ve všech případech omezil pouze na sledování a podrobnou dokumentaci narušených terénních situací. V sondách č. 2, 6, 11 a 15 v dolní části ulice Koblišná bylo potvrzeno lokační osídlení z 1. pol. 13.stol.. Akumulační činnost městského potoka ve středověku byla dokumentována v sondách č. 1, 2 umístěných v suterénu domu Rooseveltova č.p. 5, a sondě č. 10 na ulici Koblišné ve vozovce před OD Centrum. Výzkumem byla upřesněna i středověká zástavba, především však umístění někdejších severních uličních čar dnešních ulic Jánské a Koblišné - sondy č 6 a 9 před Koblišnou č.p. 35 -36, dále sondy č.13 a 15 před Koblišnou č.p. 29 a nakonec sonda č.14 před Jánskou č.p. 27. Zde stojí na místě uvést i domněnku o možné existenci gotických suterénů v dokumentované středověké zástavbě - sondy č. 9, 13, 14, 15. Poslední a asi nejproblematictější závěrem je interpretace středověkého výkopu, v sondě č. 11 v suterénu domu Rooseveltova č.p. 5, jako